

Szakmai beszámoló a *Folia Historica* XXXV. (2019) számáról

A Magyar Nemzeti Múzeum történeti évkönyve, a *Folia Historica* XXXV. (2019-es) kötete 280 oldalon, 10 gazdagon illusztrált tanulmánnyal, 150 példányban jelent meg 2020 decemberében. A *Folia Historica* a korábbi évek hagyományainak megfelelően fontos, szorosan a múzeum világához kapcsolódó, elsősorban a múzeum műtárgyaihoz és múzeumtörténeti eseményekhez kötődő írásokat jelentetett meg. A XXXV. kötet különösen fontos volt abból a szempontból, hogy itt látott napvilágot a korábbi, *Az Utolsó felvonás – IV. Károly koronázása* kiállításunkhoz készített három nagyszabású tanulmány és a koronázás művészeti ábrázolásait bemutató, azokat számba vevő katalógusrész is. Emellett kiemelt szempont volt, hogy az évkönyv publikációs lehetőséget biztosítson a múzeum munkatársai részére, hogy történeti témájú kutatásaikat megjelentethessék, így ez alkalommal két munkatársunk készülő doktori disszertációjának kutatási eredményeit tárjuk a szakmai olvasóközönség elé.

A nagyobb lélegzetű tanulmányok közül **Bittera Éva**: *A magyarországi arisztokrácia két világháború közötti társadalmi pozícióvesztése női források tükrében* című doktori disszertációja egyik fejezetének szánt, *Andrássy Klára, egy (a)tipikus arisztokrata* címmel megjelent tanulmányában a kevésbé közismert grófnő politikai szerepvállalásaival és társadalmi helyzetének ellentmondó, különös gondolkodásmódjával ismerteti meg az olvasót. **Varga Lujza** a genfi magyar konzulátus létrejöttének körülményeit és tevékenységét tárja fel tanulmányában, konkrét eseteken keresztül megvilágítva a konzulátus működését és a magyar népszövetségi képviseletben játszott szerepét az 1920-as években. **Miklós Tamás** *Front előtt, front alatt, front után* című tanulmányában egy Komárom-Esztergom megyében található település, Csolnok második világháborús történetét dolgozza fel, elsősorban az eseményeket átélőkkel készített interjúk, valamint levéltári iratok alapján. **Istenes Mónika** Bauer Sándornak a múzeum lépcsőjénél, 1969. január 20-án elkövetett önégetésének történetét dolgozza fel. Az állambiztonsági dokumentumok, az édesanya és a szemtanúk vallomásai, továbbá a fiatalemberhez közel álló rokonokkal, barátokkal 2009 és 2010 folyamán készített interjúk alapján a lehető legteljesebb formában rekonstruálta a szerző az eseményeket.

A rövidebb közleményeket tartalmazó fejezetben **Serfőző Szabolcs** a pesti polgári őrsereg 1844. augusztus 15-i zászlószentelési ceremóniája alkalmából kiadott emléklapot mutatja be. Az ismeretlen mestertől származó rajz nyomán készült krétalitógráfia egyike a legkorábbi könyvomatú kortárs eseményábrázolásoknak. **Vasvári Zoltán** a 20. századi magyar etnográfia kiemelkedő alakjának, Együd Árpádnak a perőcsényi néprajzi gyűjtését ismerteti az Együd-hagyaték digitalizált hangzóanyagainak feldolgozásával.

Külön tartalmi egységet szenteltünk a kötetben *Az Utolsó felvonás – IV. Károly koronázása* kiállításához kapcsolódó tanulmányoknak. **Gödölle Mátyás** a különböző műfajok, valamint az ábrázolások céljai szerint csoportosítva mutatja be az utolsó magyar királykoronázás megörökítésére született képzőművészeti ábrázolásokat. A tanulmányt egy 170 tételből álló, képi ábrázolásokkal kísért katalógus egészíti ki. **Kollár Csilla** az 1916-os koronázáskor viselt díszmagyar öltözeteket ismerteti. A tanulmányban a ruhák mellett az öltözeteket kiegészítő ékszerek is nagy hangsúlyt kapnak, elemellett kiemelten foglalkozik a szerző Zita királynénak a koronázás alkalmából magyar hölgyek által gondosan varrt ruhájával. **Tomsics Emőke** az 1916-os koronázásról készült fényképeket és filmfelvételeket elemzi tanulmányában. A tanulmány e két vizuális dokumentum – a koronázást megörökítő fényképi korpusz és a film – keletkezésének és fogadtatásának történetét tárja fel.

A sikeres pályázatot követően a tanulmányok lektoráláson és olvasószerkesztésen estek át, majd a gondos grafikus-tördelői munka után a szerzők még egy utolsó korrektúra fordulóra visszakapták a szövegeket. Ezt követően készült el a végleges kompozit PDF fájl, amelyet a lehető legkedvezőbb áron, digitális nyomdai eljárással jelentettünk meg. A tanulmányokat ezúttal is angol vagy német nyelvű összefoglalók követik a szélesebb, nemzetközi szakmai közönség érdeklődésének kielégítése érdekében.

A kötetben megjelent írások magas színvonalúak, a szakmai és a múzeumlátogató közönség számára fontos, hasznos információkat közölnek, a felsőoktatásban is jól használhatóak, sok esetben hiánypótló munkák. A kötet megjelenésével, az NKA támogatásával, a kitűzött célt sikerült megvalósítani.

Budapest, 2021. január 7.

M. Lovas Krisztina PhD

szerkesztő